

لایحه بودجه سال ۱۳۸۹ کل کشور
بررسی مصوبات کمیسیون انرژی در مورد صنعت برق

نام دفتر: مطالعات انرژی، صنعت و معدن

شماره مسلسل: ۳۱۰۰۱۳

تاریخ انتشار: ۱۳۸۸/۱۱/۲۹

با توجه به منابعی که در بودجه برای صنعت برق در نظر گرفته شده است، این صنعت در سال ۱۳۸۹ با کمبود شدید منابع برای اداره، سرمایه‌گذاری و توسعه مواجه خواهد شد. به طوری که قادر به پرداخت حتی بدهی‌های سال ۱۳۸۸ نیز خواهد شد و اگر این وضع ادامه پیدا کند، صنعت برق با بحرانی فاجعه‌آمیز روبرو خواهد شد که به تبع آن، تولید صنایع به علت خاموشی‌های اجتناب‌ناپذیر، مواجه می‌شود و برای کاهش این مشکلات پیشنهادهای توسط کمیسیون انرژی در قالب بند «۸» ارائه شده است.

۱. در پیشنهادهای کمیسیون تمام بندهای لایحه بودجه سال ۱۳۸۹ کل کشور تحت عنوان ماده آورده شده است. با توجه به اینکه لایحه بودجه براساس ماده واحده تقدیم شد. بنابراین بخش‌های لایحه تحت عنوان بند یا جزء خواهد بود.

۲. اظهار نظر در مورد پیشنهاد کمیسیون درباره جزء «ب» بند «۸» لایحه بودجه

در حال حاضر تولید برق کشور که در حدود ۲۲۰ میلیارد کیلووات ساعت از منابع فسیلی تأمین می‌شود. ایجاد تنوع از سایر منابع در تولید برق از اهداف چشم‌انداز و برنامه پنجم توسعه است. بنابراین تضمین خرید برق از این منابع، بخش خصوصی راغب به سرمایه‌گذاری در تولید برق از منابع انرژی‌های نو و تجدیدپذیر خواهد کرد. بدیهی است اگر دولت بتواند سهم این تولید را تا پایان برنامه پنجم به ۱-۱/۵ درصد برساند، موفقیت بسیار بزرگی خواهد داشت.

ذکر این موضوع بی‌مناسبت نیست که مجموعه «انرژی‌های نو و انرژی‌های تجدیدپذیر» در عمل شامل استفاده از انرژی‌های خورشیدی، باد، آب، جزرومد، زمین گرمایی، و... می‌باشد. اضافه کردن عبارت انرژی‌های نو تغییر چندانی در عبارت ایجاد نمی‌کند.

۳. اظهار نظر در مورد جزء «ج» بند «۸» پیشنهاد کمیسیون

منابع و مصارف صنعت برق در بودجه پیشنهادی دولت تراز نیست و منابعی برای این صنعت منظور شده است که احتمال تحقق آن وجود ندارد. برای جلوگیری از کمبود اعتبارات مورد نیاز برق که از اهمیت فوق‌العاده‌ای برخوردار است و رفع خاموشی‌های ناخواسته، آسان‌ترین راه برای تأمین منابع صنعت برق واریز بهای قبوض مصرفی به حساب خزانه‌داری کل (شرکت توانیر) می‌باشد. گرچه این منبع ممکن است در درآمد حاصل از اجرای قانون هدفمند کردن یارانه‌ها پیش‌بینی شده باشد. در این صورت توانیر از این منبع به صورت علی‌الحساب استفاده خواهد کرد. بنابراین تصویب این بند یکی از مشکلات عدیده صنعت برق را مرتفع خواهد ساخت.

خلاصه منابع و مصارف صنعت برق در گزارش شماره مسلسل ۱۰۱۴۰ کد موضوعی ۳۱۰ مرکز پژوهش‌ها تشریح شده است

و به صورت زیر است:

منابع و مصارف صنعت برق در لایحه بودجه سال ۱۳۸۹

(ارقام به میلیارد ریال)

منابع	مصارف	شرح
۲۶,۳۲۴	۳۹,۵۸۹	جاری
۴,۹۹۰	۹۳,۲۹۵	سرمایه
۳۲,۰۰۰		یارانه دولت (محل آن مشخص نیست)
۷۳,۳۱۴	۱۳۲,۸۸۴	جمع

با توجه به ارقام مندرج در جدول فوق، ملاحظه می‌شود که مبلغ ۵۹۵۷۰ میلیارد ریال کمبود منابع در بودجه سال ۱۳۸۹ در

صنعت برق وجود دارد.

۴. اظهار نظر در مورد جزء «د» بند «۸» پیشنهاد کمیسیون

استفاده از شبکه هوشمند اندازه‌گیری در صنعت برق یکی از راهکارهای کاهش تلفات و ارتقای سطح بهره‌برداری شبکه به هم پیوسته کشور می‌باشد. بنابراین، اجرای آن مفید خواهد بود و چون تخصیص اعتبار آن هم با جابجایی در ردیف شماره ۴۰۶۰۱۰۶۷ پیش‌بینی شده است. از لحاظ اجرایی مقررات بودجه امکان‌پذیر است و تأیید می‌شود.

۵. اظهار نظر در مورد جزء «ه» بند «۸» پیشنهاد کمیسیون

با توجه به تفاوت راندمان بین نیروگاه‌های گازی و نیروگاه‌های سیکل ترکیبی و مصرف بالای سوخت فسیلی در نیروگاه‌های گازی، تکمیل واحدهای سیکل ترکیبی جزئی از برنامه و وظایف شرکت توانیر است. تأیید موضوع در لایحه بودجه به این امر سرعت می‌بخشد و بهتر است که به همین شکل در قانون بودجه آورده شود.

۶. اظهار نظر در مورد جزء «و» بند «۸» پیشنهاد کمیسیون

کاهش تلفات در یک سال به میزان ۳-۴ درصد به آسانی امکان‌پذیر است. بنابراین پیشنهاد می‌شود که کاهش ۱/۵ درصدی حداقل به ۳ درصد افزایش یابد و با توجه به اعلام محل درآمد آن از ردیف ۳۱۰۸۰۲ جدول ۵ از لحاظ بودجه و اعتبار هم مشکلی نخواهد داشت. بنابراین بهتر است این بند در لایحه بودجه با کاهش ۳ درصد آورده شود.

به‌منظور تشویق بخش خصوصی به سرمایه‌گذاری در تولید برق، دولت مکلف است که قیمت سوخت فسیلی را برای تولیدکنندگان برق بخش خصوصی معادل قیمت سوخت فسیلی واگذاری به شرکت توانیر محاسبه نماید تا امکان رقابت برای فروش برق وجود داشته باشد.

۷. اظهار نظر در مورد جزء «ذ» بند «۸» پیشنهاد کمیسیون

با توجه به اینکه تأمین منابع سرمایه‌گذاری به‌منظور انجام پروژه‌ها و اتمام طرح‌های نیمه‌تمام بسیار مهم است و تأمین این‌گونه منابع در بخش نفت و گاز کشور در سالیان اخیر از دغدغه‌های مهم بخش‌های مذکور بود، بنابراین پیشنهاد کمیسیون در مورد مکلف شدن دولت (سازمان خصوصی‌سازی و خزانه‌داری کل کشور) به اختصاص ۷۰ درصد از منابع حاصل از واگذاری سهام شرکت‌های تابعه نفت، گاز و پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی و پتروشیمی به‌منظور تسویه حساب مطالبات شرکت‌های اصلی تابعه وزارت نفت و اختصاص مابقی آن به تکمیل طرح‌های نیمه‌تمام و توسعه شرکت‌های مذکور در این راستاست که تصویب آن پیشنهاد می‌شود.

۸. اظهار نظر در مورد بند «۲» اصلاح ردیف پیشنهاد شده توسط کمیسیون

درباره بند «۲» اصلاح ردیف‌ها، پیشنهاد کمیسیون انرژی (اعتبار جزء «۲۳» ردیف ۵۲۰۰۰۰ جدول ۹).

چون از یک طرف تأمین اعتبار جزء ردیف ۵۲۰۰۰۰ جدول ۹، پس از اجرای قانون هدفمند کردن و با فاصله زمانی چندین ماهه امکان‌پذیر است و از طرف دیگر با توجه به عملکرد ضعف واگذاری شرکت‌های دولتی در سال جاری امکان تحقق این منبع میسر نیست، بنابراین همان‌طور که در بند «ب» پیشنهاد شد تا زمانی که قیمت تبدیل، انتقال و توزیع انرژی و قیمت سوخت برای تولید برق مشخص نشده برای جلوگیری از عدم دسترسی به منابع صنعت برق آسان‌ترین راه‌حل واریز بهای قبوض برق مصرف به خزانه‌داری کل «شرکت توانیر» است در هر مقطع که سایر منابع پیش‌بینی شده دولت محقق شد جابجایی مالی انجام گیرد.

۹. اظهار نظر در مورد جزء «ب» بند «۱۳» پیشنهاد کمیسیون انرژی

با توجه به اینکه در جزء «۲۲» بند «الف» ابلاغیه سیاست‌های کلی برنامه پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، تصویب اساسنامه صندوق توسعه ملی در مجلس شورای اسلامی (در سال اول برنامه پنجم) مورد تأکید قرار گرفته است و برنامه پنجم توسعه هنوز به تصویب مجلس شورای اسلامی نرسیده است، لذا تشکیل هیئت امنای دائم صندوق نمی‌تواند قانونی باشد. بنابراین تعیین هیئت امنای صندوقی که اساسنامه آن به تصویب مجلس شورای اسلامی نرسیده است مغایر با سیاست‌های کلی ابلاغی برنامه پنجم از سوی مقام معظم رهبری است.